

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Сизоненко Н.М.

27 грудня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія

**(міжфакультетська вибіркова навчальна
дисципліна)**

Робоча програма міжфакультетської вибіркової навчальної дисципліни «Психологія» для здобувачів вищої освіти Полтавської державної аграрної академії.

Мова викладання - державна

Розробник: Подлесна Г.В., к.псих.н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін
Протокол від 27 грудня 2019 року № 10.

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані студента (обов'язкова чи вибіркова)	Вибіркова
Рік навчання (курс)	2
Семестр	3
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
В тому числі індивідуальні завдання: контрольна робота для заочного навчання	
Вид підсумкового контролю	залік

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Перелік дисциплін, які передують її вивченню: Філософія, Історія та культура України.

3. Заплановані результати навчання

Мета навчальної дисципліни «Психологія» – є формування у студентів знань з основ психології та набуття відповідних вмінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.

Завдання навчальної дисципліни:

1. Підготувати студентів до сприйняття великого комплексу сучасних знань з загальної психології.
2. Дати сучасні уявлення про сутність психічних процесів, їхнього співвідношення з роботою головного мозку, єдність соціальних та природних особливостей людини.
3. Проаналізувати механізми здійснення пізнавальних психічних процесів та їх роль у пізнанні людиною самої себе та навколишнього.
4. Надати знання про сучасні психологічні концепції.
5. Дати знання про принципову можливість внесення цілеспрямованих змін у психіку людини.
6. Надати знання по покращенню ефективності індивідуального навчального процесу.

Компетентності:

Загальні:

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність бути критичним та самокритичним.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

Фахові:

- Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
- Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Програмні результати навчання:

1. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

2. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

3. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки

Тема 2. Основні напрямки розвитку психології

Тема 3. Виникнення та розвиток психіки

Тема 4. Психологія особистості

Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності

Тема 6. Психологія спілкування.

Тема 7. Психологія діяльності

Тема 8. Людина і колектив

Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	8	2		6
Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	10	2	2	6
Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	12	2	2	8
Тема 4. Психологія особистості.	10	2	2	6
Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	12	2	2	8
Тема 6. Психологія спілкування.	10	2	2	6
Тема 7. Психологія діяльності	10	2	2	6
Тема 8. Людина і колектив	6			6
Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	12	2	2	8
Контрольна робота				
Усього годин	90	16	14	60

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	
2	Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	2
3	Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	2
4	Тема 4. Психологія особистості.	2
5	Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	2
6	Тема 6. Психологія спілкування.	2

7	Тема 7. Психологія діяльності	2
8	Тема 8. Людина і колектив	
9	Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	2
	Разом	14

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.	6
2	Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	6
3	Тема 3. Виникнення та розвиток психіки.	8
4	Тема 4 Психологія особистості.	6
5	Тема 5 Психічні форми освоєння дійсності	8
6	Тема 6.. Психологія спілкування.	6
7	Тема 7. Психологія діяльності	6
8	Тема 8. Людина та колектив.	6
9	Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості.	8
	Контрольна робота	
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти направлена на закріплення теоретичного матеріалу та практичних навичок. Реалізація даного напрямку роботи передбачається шляхом виконання індивідуального навчального завдання, що виконується самостійно здобувачем вищої освіти в позааудиторний час.

8. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання, форми поточного і підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним рівня вище межі незадовільного навчання.

Одним із обов'язкових елементів освітнього процесу є систематичний поточний контроль оволодіння компетентностями та підсумкова оцінка рівня засвоєння навчального матеріалу і вміння використовувати ці знання на практиці.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання для поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за видами навчальної роботи:

- опитування (виступи на семінарських заняттях): 0-5 балів;
- розв'язання тестів 0-5 балів;
- написання контрольної роботи 0-9 балів;
- написання реферату: 0-9 балів.
- виконання практичних завдань самостійної роботи (написання словника та кросворду): 0-9 балів;
- виконання завдання самостійної роботи (конспект): 0-2 бали;

Критерії та шкала оцінювання

Опитування (виступи на практичних заняттях)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	студент ґрунтовно і послідовно викладає вивчений матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує свої думки; застосовує знання на практиці,

	наводить необхідні приклади, аргументує їх; дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови
4	студент дає відповідь, що задовольняє ті ж вимоги, що й високий рівень, але допускає деякі помилки, які сам виправляє після зауважень викладача, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу, у мовленнєвому оформленні усної відповіді
3	студент виявляє знання і розуміння основних положень певної теми, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
2	студент розкриває основні положення певної теми поверхнево, викладає матеріал непослідовно, без певної логіки; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; допускає помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
1	студент не виявляє знань більшої частини вивченого матеріалу, допускає суттєві помилки у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, непослідовно і невпевнено викладає матеріал; не дотримується мовних та мовленнєвих норм сучасної літературної мови
0	відповідь відсутня

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 17-20 питань
4	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 13-16 питань
3	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 9-12 питань
2	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 5-8 питань
1	із 20 запропонованих завдань правильну відповідь надано на 1-4 питань
0	вказано неправильну відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповіді на завдання не надано

Написання контрольної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-7	контрольна робота містить відповіді на усі питання, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі; відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки
8-6	контрольна робота містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу; студент виявляє знання і розуміння основних положень з навчальної дисципліни, може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки
5-4	контрольна робота містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу, але при цьому допущені несуттєві помилки, та неточності, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу
3-2	контрольна робота містить відповіді в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу, але відсутній висновок, наявні у незначній кількості фактичні помилки
1-1	контрольна робота містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу; відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення

0	контрольна робота, питання якої не розкриті або висвітлені неправильно, з грубими помилками

Написання реферату

Кількість балів	Критерії оцінювання
9	виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання
8	виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
7	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано
5-6	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді
3-4	є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутній висновок
1-2	тема реферату не розкрита, виявляється істотне незрозуміння проблеми
0	реферативна робота не виконана

Виконання завдань самостійної роботи (написання словника та кросворду)

Кількість балів	Критерії оцінювання
9	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу; виконані усі завдання; застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом; оформлення результатів самостійної роботи логічне та послідовне
7-8	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми, який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "10-12 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами; оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним
5-6	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання, не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі; відсутнє виконання певних завдань
2-4	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення; наявне виконання лише кількох завдань

0-1	Завдання самостійної роботи не виконані або виконані неправильно
<i>Виконання завдання самостійної роботи (конспект)</i>	
Кількість балів	Критерії оцінювання
2	завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій у повному обсязі
1	завдання самостійної роботи з теми виконані не всі, або мають неточності чи незначні помилки
0	завдання самостійної роботи з теми не виконані або виконані неправильно

Форма проведення підсумкового контролю згідно з робочим та навчальним планом - залік.

9. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи студентів						Разом по темі
	Опитування	Розв'язання тестів	Написання контрольної роботи	Реферат	Словник і кросворд	Виконання завдань самостійної роботи (конспект)	
Тема 1. Предмет, мета та завдання психології. Методи та галузі психологічної науки.						2	2
Тема 2. Основні напрямки розвитку психології	5					2	10
Тема 3 Виникнення та розвиток психіки	5					2	7
Тема 4. Психологія особистості.	5	5				2	10
Тема 5. Психічні форми освоєння дійсності	5	5				2	10
Тема 6. Психологія спілкування.	5	5				2	10
Тема 7. Психологічна характеристика діяльності	5					2	10
Тема 8. Людина і колектив						2	2
Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості особистості	5	5	9	9	9	2	45
Разом	35	20	9	9	9	18	100

10. Рекомендована література

Основна:

1. Бандурка О. М. Основи психології і педагогіки [Текст]: підручник / О. М. Бандурка, В. О. Тюріна, О. І. Федоренко. – Харків : Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 336 с.
2. Варій М. Й. Основи психології і педагогіки [Текст]: навч. посіб. / Мирон Йосипович Варій, В. Л. Ортинський. – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2007. – 376 с.
3. Вітенко І. С. Основи психології. Основи педагогіки [Текст] : навч.- метод. посіб. для студ. вищих медичних навч. закл. IV рівня акредитації / Іван Семенович Вітенко, А. С. Борисюк, Т. І. Вітенко. – Чернівці : Книга - XXI, 2006. – 200 с.
4. Вітенко І. С. Основи психології. Основи педагогіки [Текст] : навч.- метод. посібник / І. С. Вітенко, А. С. Борисюк, Т. І. Вітенко. – 2-ге вид. – Чернівці : Книги-XXI, 2009. – 200 с.

5. Власова О. І. Основи психології і педагогіки [Текст] : підручник / Олена Іванівна Власова, А. А. Марушкевич. – Рек. МОН. – К. : Київський університет, 2009. – 255 с.
6. Ковальчук О. Б. Основи психології та педагогіки [Текст] : навч. посіб. / Оріся Богданівна Ковальчук, С. Я. Когут ; за заг. ред. Л.Ковальчук. – Рек. МОН. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2009. – 624 с.
7. Колесніченко Л. А. Основи психології та педагогіки [Текст]: навч.- метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л. А. Колесніченко, Л. Л. Борисенко. – Рек. МОН. – К. : КНЕУ, 2002. – 157 с.
8. Макарова Л.Л. Загальна психологія / Л.Л.Макарова, В.М.Синельніков. – К., 2005. – 420 с.
9. Макарова Л. І. Основи психології і педагогіки [Текст] : навч. посібник / Л. І. Макарова, Й. М. Гах. – Рек. МОН. – К. : ЦНЛ, 2005. – 116 с.
10. Максименко С.Д. Загальна психологія / С.Д.Максименко, В.О.Соловієнко– К., 2000. – 460 с.
11. М'ясоїд П.А. Загальна психологія / П.А.М'ясоїд . – К., 2001. – 390 с.
12. Основи психології і педагогіки [Текст]: навч.посіб. / за ред. А.В.Семенової.- 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 341 с.
13. Палеха Ю. І. Основи психології та педагогіки [Текст]: навч.-метод. посіб. / Ю. І. Палеха, В. І. Герасимчук, О. М. Шиян. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 1999. – 154 с.
14. Палеха Ю. І. Основи психології та педагогіки [Текст]: навч.-метод. посіб. / Ю. І. Палеха, В. І. Герасимчук, О. М. Шиян. – 2-ге вид., доп. – К. : Вид- во Європ. ун-ту, 2001. – 164 с.
15. Романовська Л. І. Основи психології і педагогіки [Текст]: навч. посібник / Л. І. Романовська, Л. О. Подкоритова. – Рек. МОН. – Львів : Новий Світ - 2000, 2011. – 452 с.
16. Семенова А. В. Основи психології і педагогіки [Текст] : навч. посібник / А. В. Семенова, Р. С. Гурін, Т. Ю. Осипова. – К. : Знання, 2006. – 319 с.
17. Сержожникова Р. К. Основи психології і педагогіки [Текст]: навч. посіб. / Р. К. Сержожникова, Н. Д. Пархоменко, Л. С. Яковицька. – К. : ЦНЛ, 2003. – 243 с.
18. Статінова Н. П. Основи психології та педагогіки [Текст]: навч. посіб. / Н. П. Статінова, Г. П. Сень. – К. : КДТЕУ, 1999. – 317 с.
19. Степанов О. М. Основи психології і педагогіки [Текст] : навч. посібник / О. М. Степанов, М. М. Фіцула. – 2-ге вид., випр., доп. Рек.МОН. – К. : Академвидав, 2006. – 520 с.

Допоміжна:

1. Барбашова І. Дидактика: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 228с.
2. Барбашова І. Загальні основи педагогіки: навч. посібник для ст-тів ВНЗ / І.А. Барбашова. – 2-е видання. – Донецьк: Ландон-XXI, 2011. – 126с.
3. Блум Ф. Мозг, разум, поведение/ Ф.Блум, А.Лайзерсон, Л.Хофстедтер – М.,1988. – 386с.
4. Бондар В. Дидактика: підручник для студентів вищих навчальних закладів.- К.: Либідь, 2005.- 252с.
5. Бордовская Н. Педагогика: Учебник для вузов /Н. В. Бордовская, А. А. Реан. – СПб: Питер, 2000.– 304 с.
6. Ващенко Григорій. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – 1-е вид.– К.: Українська Видавнича спілка, 1997.– 441 с.
7. Вітвицька С. Практикум з педагогіки вищої школи : навч. посіб. / С.С. Вітвицька. - К. : Центр навчальної л-ри, 2005. - 398 с .
8. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навч. посіб. / О. І. Вишневський . - Вид. 3-є, доопрац. і допов. - К. : Знання, 2008. – 568с.
9. Голік О. Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навч. посібник – Донецьк: Вид-во "Ноулідж" (донецьке відділення), 2010. – 242 с.
10. Гончаренко С. Український педагогічний словник. - К.: Либідь, 1997.
11. Законодавство України про працю : Збірник законодавчих та нормативних актів / Упоряд. М. І. Камлик.- К.: Атіка, 2003. – 944 с.

12. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. - К.: Кондор, 2003.
13. Курлянд З. Педагогіка вищої школи.- К.: Знання, 2009.- 387 с.
14. Ніколаснко С. Стратегія розвитку освіти України: початок ХХІ століття. - К.: Знання, 2006. Пальчевський С. С. Педагогіка: Навчальний посібник. - К: Каравела, 2007.
15. Сисоєва С. Психологія та педагогіка: Підручник для традиційної та дистанційної форм навчання, - К.: Міленіум, 2005.

Інформаційні ресурси:

1. Основи пенітенціарної педагогіки і психології. Підручник: [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту <http://irc.org.ua/files/posibnik-psychologiya.pdf>.
2. Л.Колесніченко. Л.Борисенко. Основи психології та педагогіки. Посібник: [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту <http://moskalik.at.ua>.
3. Л.Мацько. Основи педагогіки та психології. Підручник: [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту <http://posibnyky.vntu.edu.ua/pdf/000584.pdf>.
4. М.Варій. Основи психології і педагогіки. Посібник: [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту <http://www.twirpx.com/file/469417/>.
5. Науковий вісник НАВС [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.naiou.kiev.ua/tlc/pages/biblio/visnik>
6. Електронна бібліотека психології [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (http://gumer.info/bibliotek_Buks/Psixot/Index.php)
7. Психологічний словник[Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (<http://amazonkat.narod.ru>)
8. Юридична психологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (<http://yurpsy.fatal.ru/>)
9. Світ психології [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (<http://psychology.net.ru/>)
10. Психологія на руском языке [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (<http://www.psychology.ru/>)
11. Оптичні ілюзії та феномени [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: (<http://www.psy.msu.ru/illusion/>)